

32004R0881

L 164/1

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

30.4.2004

РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 881/2004 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА
от 29 април 2004 година
за създаване на Европейска железопътна агенция
 („Регламент за създаване на Агенция“)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за създаване на Европейската общност и по-специално член 71, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Комисията ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽²⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽³⁾,

в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора ⁽⁴⁾, в светлината на съвместния текст, одобрен от Помителния комитет на 23 март 2004 г.,

като имат предвид, че:

- (1) Постепенното създаване на Европейско железопътно пространство без граници изисква действия на Общността в областта на техническите регламенти, приложими както по отношение на техническите аспекти, така и по отношение на аспектите на безопасността на железопътния транспорт, като двете групи аспекти са неразривно свързани.
- (2) Директива 91/440/ЕИО на Съвета от 29 юли 1991 г. за развитието на железопътния транспорт в Общността ⁽⁵⁾ предвижда постепенно придобиване на права за достъп до инфраструктурата на всякакви лицензирани железопътни

предприятия в Общността, които желаят да извършват услуги за превоз на товари.

- (3) Директива 95/18/ЕО на Съвета от 19 юни 1995 г. относно лицензиране на железопътни предприятия ⁽⁶⁾ предвижда всички железопътни предприятия да притежават лиценз и лицензът, издаден в държава-членка, да е валиден на територията в цялата Общност.
- (4) Директива 2001/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 февруари 2001 г. за разпределяне на капацитета на железопътната инфраструктура и събиране на такси за ползване на железопътна инфраструктура и за сертифициране за безопасност ⁽⁷⁾ установява нова рамка с цел създаването на Европейско железопътно пространство без граници.
- (5) Техническите и експлоатационни разлики между железопътните системи на държавите-членки са разделили националните железопътни пазари и са предотвратили динамичното развитие на този сектор в европейски мащаб. Директива 96/48/ЕО на Съвета от 23 юли 1996 г. относно оперативната съвместимост на трансевропейската високоскоростна железопътна система ⁽⁸⁾ и Директива 2001/16/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 март 2001 г. за оперативната съвместимост на трансевропейската конвенционална железопътна система ⁽⁹⁾ определят съществените изисквания и установяват механизъм за определяне на задължителните технически спецификации за оперативна съвместимост.

⁽¹⁾ ОВ С 126 Е, 28.5.2002 г., стр. 323.

⁽²⁾ ОВ С 61, 14.3.2003 г., стр. 131.

⁽³⁾ ОВ С 66, 19.3.2003, стр. 5.

⁽⁴⁾ Становище на Европейския парламент от 14.1.2003 г. (ОВ С 38 Е, 12.2.2004, стр. 135) и Обща позиция на Европейския парламент от 23 октомври 2003 г. (все още непубликувана в Официален вестник). Законодателна резолюция на Европейския парламент от 22 април 2004 г. и Решение на Съвета от 26 април 2004 г.

⁽⁵⁾ ОВ L 237, 24.8.1991 г., стр. 25, Директива, изменена с Директива 2001/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 75, 15.3.2001 г., стр. 1).

⁽⁶⁾ ОВ L 143, 27.6.1995, стр. 70. Директива, изменена с Директива 2001/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 75, 15.3.2001 г., стр. 26).

⁽⁷⁾ ОВ L 75, 15.3.2001 г., стр. 29. Директива, изменена с Решение 2002/844/ЕО на Комисията (ОВ L 289, 26.10.2002, стр. 30).

⁽⁸⁾ ОВ L 235, 17.9.1996 г., стр. 6. Директива, изменена с Регламент (ЕО) № 1882/2003 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 284, 31.10.2003 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ ОВ L 110, 20.4.2001 г., стр. 1.

- (6) Едновременното преследване на целите за постигане на безопасност и оперативна съвместимост изисква съществена техническа работа, която трябва да се ръководи от специализиран орган. Поради това е необходимо да се създаде в съществуващата институционална рамка и с отчитане на баланса на силите в Общността, Европейска агенция, която да отговаря за безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт (наричана по-нататък Агенцията). Създаването на такава Агенция ще осигури средства за поставянето и преследването на цели за съвместно постигане на безопасност и оперативна съвместимост на европейската железопътна мрежа и на високо технологично ниво, като по този начин ще допринесе за съживяването на железопътния транспорт и постигането на общите цели на общата транспортна политика.
- (7) За да се насърчи създаването на Европейско железопътно пространство без граници и за да се подпомогне съживяването на железопътния сектор, като в същото време се засилват неговите основни предимства по отношение на безопасността, Агенцията трябва да допринесе за развитието на истинска европейска железопътна култура и да формира основен инструмент за диалог, консултации и обмен между всичките участници в железопътния сектор, като им отпаде необходимото уважение за техните индивидуални професионални качества.
- (8) Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 април 2004 г. за безопасността на железопътния транспорт в Общността (Директива за безопасността на железопътния транспорт) ⁽¹⁾ предвижда разработването на общи показатели за безопасност, общи критерии за безопасност и общи методи за безопасност. Разработването на тези инструменти изисква независима техническа експертиза.
- (9) За да се улеснят процедурите за издаване на сертификати за безопасност на железопътни предприятия, от съществено значение е да се разработят хармонизирани формати за сертификати за безопасност и за молби за сертификати за безопасност.
- (10) Директивата за безопасност на железопътния транспорт предвижда проучване на националните мерки за безопасност от гледна точка на безопасността и оперативната съвместимост. В този смисъл, становище, основано на независима и безпристрастна експертиза, е от съществено значение.
- (11) В областта на безопасността е важно да се гарантира максимално възможна прозрачност и ефективен поток от информация. Все още не съществува анализ на дейностите въз основа на общи показатели и свързващ всички участници в сектора и такъв инструмент трябва да бъде въведен. По отношение на статистиката е необходимо тясно сътрудничество с Евростат.
- (12) Националните институции за безопасност в железопътния транспорт, регулатори и други национални органи трябва да могат да поискат независима техническа експертиза, когато им е необходима информацията относно няколко държави-членки.
- (13) Директива 2001/16/ЕО предвижда първа група технически спецификации за оперативна съвместимост (TSIs) да бъдат съставени не по-късно от 20 април 2004 г. Комисията е натоварила с тази задача Европейската асоциация за оперативна съвместимост на железопътния транспорт (AEIF), която включва производители на железопътни съоръжения, инфраструктурни управители и оператори. Би трябвало да се предприемат стъпки за съхраняване на опита, натрупан от професионалистите от отрасъла в рамките на AEIF. Непрекъснатият характер на дейността и разработването на TSIs във времето изисква постоянна техническа рамка.
- (14) Оперативната съвместимост на трансевропейската мрежа би трябвало да се подобри и би трябвало да се подберат нови инвестиционни проекти за финансова подкрепа от Общността, които да са в унисон с преследваната цел за постигане на оперативна съвместимост съгласно Решение № 1692/96/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 юли 1996 г. за насоки на Общността за развитието на трансевропейската транспортна мрежа ⁽²⁾.
- (15) За да не се прекъсва дейността, работните групи, които трябва да бъдат съставени от Агенцията, трябва според случая да разчитат на състава на AEIF, допълнен от други членове.
- (16) Поддръжката на подвижния състав е важна част от системата за безопасност. Няма истински европейски пазар за поддръжка на железопътни съоръжения поради липсата на система за сертифициране на цехове за поддръжка. Тази ситуация води до допълнителни разходи за сектора и до пътувания без товари. Следователно, трябва постепенно да се разработи Европейска сертификационна система за цехове за поддръжка.
- (17) Професионалните качества, необходими на влаковите машинисти, са основен фактор както за безопасността, така и за оперативната съвместимост в Европа. Те са и предварително условие за свободното движение на работна сила в железопътния отрасъл. Този въпрос трябва да се решава с помощта на съществуващата рамка за социален диалог. Агенцията трябва да осигури техническа подкрепа, необходима за отчитането на този аспект на европейско ниво.
- (18) Регистрацията е преди всичко акт на признаване на възможността подвижният състав да бъде експлоатиран при специфицираните условия. Регистрацията трябва да бъде прозрачна и недискриминационна и да е в компетенцията на органите на публичната власт. Агенцията трябва да осигури техническа подкрепа, необходима за да се изгради системата за регистрация на подвижния състав.

⁽¹⁾ ОВ L 220, 21.6.2004 г., стр. 16.

⁽²⁾ ОВ L 228, 9.9.1996 г., стр. 1. Решение, изменено с Решение № 1346/2001/ЕО (ОВ L 185, 6.7.2001 г., стр. 1).

- (19) За да се гарантира максимална прозрачност и равен достъп за всички участници до важна информация, предвидените документи за процеса на оперативна съвместимост трябва да бъдат достъпни до обществеността. Същото се отнася и за лицензи и сертификати за безопасност. Агенцията трябва да осигури ефикасни средства за обмен на тази информация.
- (20) Насърчаването на иновацията в областта на безопасността и оперативната съвместимост в железопътния транспорт е важна задача, чието изпълнение Агенцията трябва да насърчава по всякакъв начин. Финансова помощ, осигурена в рамките на дейността на Агенцията в това отношение, не трябва да причинява нарушения на съответния пазар.
- (21) За да изпълнява добре функциите си, Агенцията би трябвало да е юридическо лице и да има самостоятелен бюджет, финансиран главно чрез вноски от Общността. За да гарантира независимост в своята ежедневна управленска дейност и по отношение на становищата и препоръките, които издава, изпълнителният директор на Агенцията би трябвало да носи пълна отговорност и персоналът на Агенцията да бъде независим.
- (22) За да гарантират ефективно изпълнение на функциите на Агенцията, държавите-членки и Комисията би трябвало да бъдат представени в Управителния съвет, упълномощен да съставя бюджета, да проверява неговото изпълнение, да приема подходящи финансови правила, да установява прозрачни работни процедури за вземане на решения от Агенцията, да одобрява нейната работна програма, да приема нейния бюджет, да определя политика за визити до държавите-членки и да назначава изпълнителния директор.
- (23) За да гарантират прозрачност на решенията на Управителния съвет, представители на съответните сектори би трябвало да присъстват на неговите разисквания, но без право на глас, като това право се запазва за представителите на държавните органи, които са отговорни пред органите на демократичен контрол. Представителите на сектора трябва да бъдат назначени от Комисията въз основа на тяхното представителство на европейско ниво за железопътните предприятия, инфраструктурните оператори, железопътния отрасъл, работническите синдикати, пътниците и клиентите на товарни превози.
- (24) Дейността на Агенцията би трябвало да бъде прозрачна. Трябва да се гарантира ефективен контрол от страна на Европейския парламент и в този смисъл Европейският парламент трябва да има възможността за изслушване на изпълнителния директор на Агенцията. Агенцията трябва също да прилага съответното законодателство на Общността по отношение на публичния достъп до документите.
- (25) През последните години, тъй като се създадоха повече децентрализирани агенции, бюджетните власти се стремят да подобрят прозрачността и контрола върху управлението на средствата, отпуснати им от Общността и по-специално, включването в бюджета на таксите, финансов контрол, правомощия за освобождаване от задължения, дялове в пенсионния фонд и вътрешна бюджетна процедура (кодекс

на поведение). По подобен начин, Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите и защита на финансовите интереси на ЕС (OLAF) ⁽¹⁾ се прилага без ограничения за Агенцията, която би трябвало да се присъедини към Междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите и защита на финансовите интереси на ЕС (OLAF) ⁽²⁾.

- (26) Тъй като целите на предложеното действие, а именно създаване на специализиран орган, който да формулира общи решения по въпроси, отнасящи се до безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки поради съвместния характер на работата, която трябва да се извърши, и могат следователно да се постигнат по-успешно на ниво Общността, Общността може да приеме мерки съгласно принципа на субсидиарността, заложен в член 5 от Договора. В съответствие с принципа на пропорционалността, прогласен в горепомнатия член, настоящият регламент не предвижда нищо повече от необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА 1

ПРИНЦИПИ

Член 1

Създаване и цели на Агенцията

С настоящия регламент се създава Европейска железопътна агенция, наричана по-нататък „Агенцията“.

Целта на Агенцията е да допринася, чрез предлагането на технически решения, за въвеждането на законодателството на Общността, насочено към подобряване на конкурентноспособността на железопътния сектор чрез повишаване нивото на оперативна съвместимост на железопътните системи и разработване на обща позиция по отношение на безопасността на европейската железопътна система с цел оказване на съдействие за създаването на Европейско железопътно пространство без граници и гарантиране на високо ниво на безопасност.

⁽¹⁾ ОВ L36, 31.5.1999 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L36, 31.5.1999 г., стр. 15.

При преследването на тези цели, Агенцията се съобразява изцяло с процеса на разширяване на Европейския съюз и със специфичните ограничения, отнасящи се до железопътните връзки с трети страни.

Агенцията носи пълна отговорност в контекста на възложените ѝ функции и правомощия.

Член 2

Типология на актовете на Агенцията

Агенцията може:

- а) да адресира препоръки към Комисията относно прилагането на членове 6, 7, 12, 14, 16, 17 и 18;
- б) да представя на Комисията становища, в съответствие с членове 8, 13 и 15 и на съответните органи в държавите-членки, в съответствие с член 10.

Член 3

Състав на работните групи

1. За изготвяне на препоръките, предвидени в членове 6, 7, 12, 14, 16, 17 и 18, Агенцията създава ограничен брой работни групи. Тези работни групи взимат като основа, от една страна, експертните познания, натрупани от професионалисти от железопътния сектор и по-специално опита, придобит от Европейската асоциация за оперативна съвместимост на железопътния транспорт (AEIF), и от друга, експертните познания на компетентни национални органи. Агенцията гарантира, че нейните работни групи са компетентни и представителни и че те включват подходящо представителство на тези сектори на отрасъла и на тези потребители, които ще бъдат засегнати от мерките, които Комисията би могла да предложи въз основа на препоръките, адресирани към нея от Агенцията. Работата на работните групи е прозрачна.

Когато работата, предвидена в членове 6, 12, 16 и 17 има директно въздействие върху работните условия, здравето и безопасността на работниците в отрасъла, представители на работническите организации участват в съответните работни групи.

2. Агенцията предава приетата работна програма на представителните органи от железопътния сектор на европейско ниво. Списъкът на тези органи се изготвя от Комитета, споменат в член 21 от Директива 96/48/ЕО. Всеки орган и/или група органи препращат на Агенцията списък с най-квалифицираните експерти, които са упълномощени да ги представят във всяка работна група.

3. Националните органи за безопасност, определени в член 16 от Директивата за безопасност в железопътния транспорт, определят своите представители за работните групи, в които те желаят да участват.

4. Агенцията може при необходимост да допълва работните групи с независими експерти, признати като компетентни в съответната област.

5. Работните групи се председателстват от представител на Агенцията.

Член 4

Консултации със социалните партньори

Когато дейностите, предвидени в членове 6, 7, 12, 16 и 17, имат директно въздействие върху социалната среда или работните условия на работниците от отрасъла, Агенцията провежда консултации със социалните партньори в рамките на Комитета за диалог в сектора, създаден в съответствие с Решение 98/500/ЕО⁽¹⁾.

Тези консултации се провеждат преди Агенцията да представи своите препоръки на Комисията. Агенцията надлежно взема предвид резултатите от тези консултации и по всяко време е готова да даде разяснение по своите препоръки. Становищата, изразени от комитета за диалог в сектора се препращат от Агенцията до Комисията и от Комисията до комитета, посочен в член 21 от Директива 96/48/ЕО.

Член 5

Консултации с клиенти на железопътни превозни услуги на товари и пътници

Когато дейността, предвидена в членове 6 и 12, има директно въздействие върху клиенти на железопътни превозни услуги на товари и пътници, Агенцията провежда консултации с организациите, които ги представят. Списъкът на организациите за консултации се изготвя от комитета, посочен в член 21 от Директива 96/48/ЕО.

Тези консултации се провеждат преди Агенцията да представи своите предложения на Комисията. Агенцията взема предвид тези консултации, и по всяко време е готова да даде разяснение по своите предложения. Становищата, изразени от въпросните организации се препращат от Агенцията до Комисията и от Комисията до комитета, посочен в член 21 от Директива 96/48/ЕО.

ГЛАВА 2

БЕЗОПАСНОСТ

Член 6

Техническа подкрепа

1. Агенцията препоръчва на Комисията общите методи за безопасност (CSMs) и общите критерии за безопасност (CSTs), предвидени в членове 6 и 7 на Директивата за безопасност в железопътния транспорт.

(1) Решение 98/500/ЕО на Комисията от 20 май 1998 г. за създаване на Комитета за диалог в сектора, подпомагащи диалога между социалните партньори на европейско ниво (ОВ L 225, 12.8.1998 г., стр. 27).

2. Агенцията препоръчва на Комисията, по искане на Комисията или на комитета, посочен в член 21 от Директива 96/48/ЕО или по своя инициатива, други мерки в областта на безопасността.

3. За преходния период, предхождащ приемането на CSTs, на CSMs и на техническите спецификации за оперативна съвместимост (TSIs), както и за въпроси, свързани с оборудването и инфраструктурата, които не са обхванати от TSIs, Агенцията може да представи на Комисията всякакви подходящи препоръки. Агенцията гарантира пълна съвместимост между тези препоръки и вече съществуващите или в процес на изготвяне TSIs.

4. Агенцията представя подробен анализ на съотношението разход/печалба в подкрепа на препоръките, които представя съгласно настоящия член.

5. Агенцията организира и улеснява сътрудничеството между националните органи за безопасност и разследващите органи, предвидени в членове 16 и 21 от Директивата за безопасност на железопътния транспорт.

Член 7

Сертификати за безопасност

С оглед на прилагането на членове 10 и 15 от Директивата за безопасност на железопътния транспорт относно хармонизирането на сертификатите за безопасност, Агенцията изготвя и препоръчва хармонизиран формуляр за сертификати за безопасност, включително електронна версия, и хармонизиран формуляр за молби за сертификати за безопасност, включително списък на съществените елементи, които трябва да бъдат предоставени.

Член 8

Национални правила за безопасност

1. По искане на Комисията, Агенцията извършва техническо проучване на новите национални правила за безопасност, представени на Комисията в съответствие с член 8 на Директивата за безопасност на железопътния транспорт.

2. Агенцията проучва съвместимостта на гореспоменатите правила с CSMs, определени в Директивата за безопасност на железопътния транспорт и с TSIs, които са в сила. Агенцията проучва също дали тези правила позволяват CSTs, определени в споменатата директива, да бъдат постигнати.

3. Ако след като се вземат предвид доводите, изтъкнати от държавите-членки, Агенцията сметне, че някое от тези правила е или несъвместимо с TSIs или CSMs, или не позволява да се постигнат CSTs, тя представя становище на Комисията в рамките на два месеца от предаването на правилата на Агенцията от Комисията.

Член 9

Контрол върху състоянието на безопасността

1. Агенцията създава мрежа с националните органи, отговорни за безопасността и националните органи, отговорни за

разследванията, предвидени в Директивата за безопасност на железопътния транспорт, за да определи съдържанието на общите показатели за безопасност, изредени в приложение I към споменатата Директива и да събере важни данни за безопасността на железопътния транспорт.

2. Въз основа на общите показатели за безопасност, националните доклади за безопасността и злополуките и собствена информация, Агенцията представя на всеки две години доклад за състоянието на безопасността, който се публикува. Първият такъв доклад се публикува през третата година от функционирането на Агенцията.

3. Агенцията се основава на данни, събрани от Евростат и си сътрудничи с Евростат, за да се избегне дублиране на дейността, както и да се гарантира методическа съвместимост между общите показатели за безопасност и показателите, използвани при други видове транспорт.

Член 10

Технически становища

1. Националните контролни органи, посочени в член 30 от Директива 2001/14/ЕО може да изискват техническо становище от Агенцията относно въпроси, свързани с безопасността, които са предоставени на тяхното внимание.

2. Комитетите, предвидени в член 35 от Директива 2001/14/ЕО и член 11а от Директива 91/440/ЕО може да изискват техническо становище от Агенцията относно въпроси, свързани с безопасността в рамките на съответните сфери на тяхната компетентност.

3. Агенцията дава становище до два месеца. Това становище се публикува от Агенцията във вариант, от който е отстранен всякакъв поверителен материал от търговска гледна точка.

Член 11

Публична база данни от документи

1. Агенцията отговаря за съхраняването на публична база данни от следните документи:

- лицензи, издадени в съответствие с Директива 95/18/ЕО;
- сертификати за безопасност, издадени в съответствие с член 10 от Директивата за безопасност на железопътния транспорт;
- доклади за разследвания, изпратени до Агенцията в съответствие с член 24 от Директивата за безопасност на железопътния транспорт;
- националните правила за безопасност, предоставени на Комисията в съответствие с член 8 от Директивата за безопасност на железопътния транспорт.

2. Националните органи, отговарящи за издаването на документите, посочени в параграф 1, букви а) и б) уведомяват Агенцията до един месец за всяко отделно решение за тяхното издаване, подновяване, изменение или отмяна.

3. Агенцията може да добави към тази публична база данни всякакъв документ с публичен характер или свързваща информация, съответстващи на целите на настоящия регламент.

ГЛАВА 3

ОПЕРАТИВНА СЪВМЕСТИМОСТ

Член 12

Техническа подкрепа, предоставена от Агенцията

Агенцията допринася за развитието и въвеждането на железопътна оперативна съвместимост в съответствие с принципите и определенията, посочени в Директиви 96/48/ЕО и 2001/16/ЕО. За тази цел, Агенцията:

- а) организира и провежда по пълномощие от Комисията, дейностите на работните групи, споменати в член 3, по изготвяне на проект за TSIs и препраща проектите за TSIs на Комисията;
- б) гарантира, че TSIs са адаптирани към техническия напредък и пазарните тенденции и към социалните изисквания и предлагана на Комисията изменения към TSIs, които смята за необходими;
- в) гарантира, от една страна, координацията между разработването и актуализирането на TSIs, и, от друга страна, разработването на европейските стандарти, които се оказват необходими за оперативната съвместимост, тя поддържа съответните контакти с европейските органи за стандартизация;
- г) оказва помощ на Комисията при организирането и улесняването на сътрудничеството с нотифицираните органи, в съответствие с член 20, параграф 5 от Директиви 96/48/ЕО и 2001/16/ЕО;
- д) информира Комисията и ѝ дава съвети относно работните условия на целия персонал, изпълняващ важни функции по безопасността.

Член 13

Контрол върху работата на нотифицираните органи

Без да се засяга отговорността на държавите-членки за нотифицираните органи, които те назначават, Агенцията може, по искане на Комисията, да контролира качеството на работата на нотифицираните органи. Когато е целесъобразно, тя представя становище до Комисията.

Член 14

Контрол върху оперативната съвместимост

1. Агенцията препоръчва, по искане на Комисията, процедури за въвеждане на оперативна съвместимост на железопътните системи чрез подпомагане на координацията между железопътните компании и между инфраструктурните оператори и по-специално при организирането на миграция на системи.

2. Агенцията контролира напредъка в изграждането на оперативна съвместимост на железопътните системи. На всеки две години тя представя и публикува доклад за напредъка в изграждането на оперативна съвместимост. Първият такъв доклад се публикува през втората година от функционирането на Агенцията.

Член 15

Оперативна съвместимост на трансевропейската мрежа

По искане на Комисията, Агенцията проучва, от гледна точка на оперативната съвместимост, всеки един инфраструктурен проект, за който е отправена молба към Общността за финансова помощ. Агенцията дава становище за съответствието на проекта със съответните TSIs до два месеца от депозирането на молбата. Това становище взема изцяло предвид дерогациите, предвидени в член 7 от Директива 96/48/ЕО и Директива 2001/16/ЕО.

Член 16

Сертифициране на цеховете за поддръжка

В рамките на 3 години от началото на своята дейност, Агенцията разработва европейска система за сертифициране на цехове за поддръжка на подвижен състав и прави препоръки с оглед на прилагането на системата.

Тези препоръки се отнасят главно до:

- структурирана система за управление,
- персонал с необходимата компетентност,
- съоръжения и инструменти,
- техническа документация и предписания за поддръжка.

Член 17

Професионална компетентност

1. Агенцията разработва препоръки относно определянето на общи единни критерии за професионалната компетентност и оценката на персонала, включен в експлоатирането и поддържането на железопътната система. При това се дава приоритет на машинистите и инструкторите. Агенцията провежда консултации с представители на социалните партньори в съответствие с разпоредбите, предвидени в член 4.

2. Агенцията разработва препоръки с оглед въвеждането на система за лицензиране на центровете за обучение.

3. Агенцията насърчава и подкрепя обмен на машинисти и инструктори между железопътните компании от различни държави-членки.

Член 18

Регистрация на подвижния състав

Агенцията изготвя и препоръчва на Комисията стандартен формуляр за националния регистър на возилата в съответствие с член 14 от Директиви 96/48/ЕО и 2001/16/ЕО.

Член 19

Регистър на документи за оперативна съвместимост

1. Агенцията съхранява публичен списък на следните документи, предвидени в Директиви 96/48/ЕО и 2001/16/ЕО:

- a) декларации „ЕО“ за верификация на подсистеми;
- b) декларации „ЕО“ за съответствие на съставни елементи;
- b) разрешителни за въвеждане в експлоатация, включително на съответните регистрационни номера;
- г) регистри на инфраструктурата и подвижния състав.

2. Съответните органи представят тези документи на Агенцията, която определя, съвместно с държавите-членки, практическите процедури по представянето на тези документи.

3. При предаването на документите, посочени в параграф 1, съответните органи могат да посочат кои документи не трябва да се разкриват публично по причини, свързани със сигурността.

4. Агенцията създава електронна база данни за документите, вземайки изцяло предвид параграф 3. Тази база данни е публично достъпна посредством уебсайт.

ГЛАВА 4

ПРОУЧВАНИЯ И НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНОВАЦИИ

Член 20

Проучвания

Когато е необходимо за изпълнението на задачите, произтичащи от настоящия регламент, Агенцията възлага извършване на проучвания, финансирани от нейния собствен бюджет.

Член 21

Насърчаване на иновации

Комисията може да възложи на Агенцията, в съответствие с работната програма и бюджета на Агенцията, задачата да се насърчават иновации, целящи подобряване на железопътната оперативна съвместимост и безопасността и по-специално използването на нови информационни технологии и проследяващи и маркиращи системи.

ГЛАВА 5

ВЪТРЕШНА СТРУКТУРА И УПРАВЛЕНИЕ

Член 22

Правен статут

1. Агенцията е структура на Общността. Тя е юридическо лице.
2. Във всяка държава-членка, Агенцията се ползва с най-широката правосубектност, предоставяна на юридически лица по тяхното законодателство. Тя може по-специално да придобива или да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и може да бъде страна в съдебни процедури.
3. Агенцията се представя от нейния изпълнителен директор.

Член 23

Привилегии и имунитет

Протоколът за привилегиите и имунитетите на Европейските общности се прилага за Агенцията и нейния персонал.

Член 24

Персонал

1. Правилникът за длъжностните лица на Европейските общности, условията за работа на другите служители на Европейските общности и правилата, приети съвместно от институциите на Европейските общности за целите на прилагането на този правилник и условия за работа се прилагат към персонала на Агенцията.

2. Без да се засяга член 26, правомощията, предоставени на назначаващия орган и на договориращия орган от посочения правилник за длъжностните лица и условия за работа на другите служители, се упражняват от Агенцията по отношение на нейния собствен персонал.

3. Без да се засяга член 26, параграф 1, персоналет на Агенцията се състои от:

- временни служители, назначени от Агенцията за максимум пет години сред професионалисти от сектора въз основа на тяхната квалификация и опит в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт,

— длъжностни лица, назначени или командировани от Комисията или държави-членки за максимум от пет години,

и

— други служители, както е предвидено в условията за работа на други служители на Европейските общности, за извършване на оперативни или секретарски функции.

4. Експертите, които участват в работните групи, организирани от Агенцията, не принадлежат към персонала на Агенцията. Техните пътни и дневни разноски, на базата на нормите и тарифите, приети от Управителния съвет, се поемат от Агенцията.

Член 25

Създаване и правомощия на Управителния съвет

1. С настоящия регламент се създава Управителен съвет.
2. Управителният съвет:
 - а) назначава изпълнителен директор съгласно член 31;
 - б) приема до 30 април всяка година общ отчет на Агенцията за предишната година и го изпраща на държавите-членки, Европейския парламент, Съвета и Комисията;
 - в) приема до 31 октомври всяка година, като взема предвид становището на Комисията, работната програма на Агенцията за следващата година и я изпраща на държавите-членки, Европейския парламент, Съвета и Комисията. Тази работна програма се приема, без да се засяга годишната бюджетна процедура на Общността. Ако Комисията изрази, в срок от 15 дни от датата на приемане на работната програма, своето несъгласие с програмата, Управителният съвет отново разглежда програмата и я приема, с евентуални изменения, на второ четене, или с мнозинство от две трети, включително представителите на Комисията, или с единодушие на представителите на държавите-членки;
 - г) упражнява своите функции по отношение на бюджета на Агенцията, съгласно глава 6;
 - д) създава процедури за вземане на решения от изпълнителния директор;
 - е) определя политика на посещения, които трябва да се осъществят съгласно член 33;
 - ж) упражнява дисциплинарна власт над изпълнителния директор и ръководителите на отдели, посочени в член 30, параграф 3;
 - з) създава процедурен правилник.

Член 26

Състав на Управителния съвет

1. Управителният съвет се състои от един представител от всяка държава-членка и четирима представители от Комисията, както и от шест представители, без право на глас, като последните представят на европейско ниво следните групи:

- железопътни предприятия,
- инфраструктурни оператори,
- железопътен отрасъл,
- синдикати,
- пътници,
- клиенти на железопътен превоз на товари

и са назначени от Комисията, въз основа на списък от трима кандидати, представени от съответните европейски организации.

Членовете на Управителния съвет се назначават въз основа на степента на натрупан практически опит и експертни познания.

2. Всяка държава-членка и Комисията назначават техните членове на Управителния съвет, както и един заместник.
3. Мандатът е пет години и може да се поднови само веднъж.
4. Когато е целесъобразно, в разпоредбите, посочени в член 36, параграф 2 се предвижда участието на представители на трети страни и включването на произтичащите от това условия.

Член 27

Председател на Управителния съвет

1. Управителният съвет избира председател и заместник-председател сред своите членове. Заместник-председателят замества председателя, когато председателят не може да изпълнява своите задължения.

2. Мандатът на председателя и заместник-председателя е три години и може да се поднови само веднъж. Ако обаче тяхното членство в Управителния съвет бъде прекратено в даден момент от техния мандат като председател или заместник-председател, тогава този мандат изтича автоматично също на тази дата.

Член 28

Заседания

1. Заседания на Управителния съвет се свикват от неговия председател. Изпълнителният директор на Агенцията участва в заседанията.

2. Управителният съвет заседава най-малко два пъти годишно. Той заседава и по искане на председателя, по искане на Комисията, по искане на мнозинството членове или на една трета от представителите на държавите-членки в съвета.

Член 29

Гласуване

Ако не е предвидено друго, Управителният съвет приема своите решения с мнозинство от две трети от своите членове, които имат право на глас. Всеки член, имащ право на глас, може да гласува само веднъж.

Член 30

Функции и правомощия на изпълнителния директор

1. Агенцията се управлява от нейния изпълнителен директор, който е напълно независим при изпълнението на своите задължения, без да се засягат съответните компетенции на Комисията и на Управителния съвет.

2. Изпълнителният директор:

- а) изготвя работната програма и, след консултации с Комисията, я представя на Управителния съвет;
- б) Взема необходимите мерки за реализиране на работната програма и, доколкото е възможно, отговаря на молби за помощ от Комисията във връзка със задачите на Агенцията в съответствие с настоящия регламент;
- в) предприема необходимите стъпки и по-специално приемането на вътрешни административни инструкции и издаването на заповеди, за да гарантира, че Агенцията функционира в съответствие с настоящия регламент;
- г) създава ефективна система за контрол, за да сравнява резултатите на Агенцията с нейните оперативни цели и създава постоянна система за оценка, съответстваща на признатите професионални стандарти. На тази основа, изпълнителният директор изготвя всяка година общ проект на отчет и го представя на Управителния съвет;
- д) упражнява правомощията, предвидени в член 24, параграф 2, по отношение на персонала на Агенцията;
- е) изготвя проектно-бюджетен баланс на приходите и разходите на Агенцията съгласно член 38 и изпълнява бюджета съгласно член 39.

3. Изпълнителният директор може да бъде подпомаган в своята дейност от един или повече ръководители на отдели. Ако изпълнителният директор отсъства или не може да изпълнява своите задължения, един от ръководителите на отдели заема неговото място.

Член 31

Назначения на персонала на Агенцията

1. Изпълнителният директор се назначава от Управителния съвет въз основа на заслуги и документирани административни и

управленски умения, както и компетентност и практически опит, които са важни за железопътния сектор. Управителният съвет взема своето решение с мнозинство от четири пети от всички членове с право на глас. Комисията може да предложи един или повече кандидати.

Правомощие за освобождаване на изпълнителния директор има Управителния съвет, според същата процедура.

2. Изпълнителният директор назначава другите членове на персонала на Агенцията в съответствие с член 24.

3. Мандатът на изпълнителния директор е пет години. Този мандат може да се поднови само веднъж.

Член 32

Изслушване на Изпълнителния директор

Всяка година изпълнителният директор представя на Европейския парламент общ отчет за дейността на Агенцията. Европейският парламент или Съветът могат също да поискат по всяко време изслушване на изпълнителния директор по всякакъв въпрос, касаещ дейността на Агенцията.

Член 33

Посещения в държави-членки

1. За да изпълнява задачите, възложени ѝ по членове 8, 9, 10, 13 и 15, Агенцията може да осъществява посещения в държавите-членки в съответствие с политиката, определена от Управителния съвет. Националните органи улесняват работата на персонала на Агенцията.

2. Агенцията информира съответните държави-членки за планирано посещение, имената на делегираните длъжностни лица и датата, на която трябва да започне посещението. Службните лица от Агенцията, делегирани да осъществяват такива визити, правят тези посещения при представяне на решение от изпълнителния директор, в което се уточнява целта и задачите на тяхното посещение.

3. В края на всяко посещение, Агенцията изготвя отчет и го изпраща на Комисията и на съответната държава-членка.

Член 34

Отговорност

1. Договорната отговорност на Агенцията се регулира от правото, приложимо към съответния договор.

2. Съдът на Европейските общности е компетентен да се произнася по всяка арбитражна клауза, съдържаща се в даден договор, сключен от Агенцията.

3. При недоговорна отговорност, Агенцията, в съответствие с принципите, общи на законодателствата на държавите-членки, компенсира всякакви вреди, нанесени от нейни отдели или от нейния персонал в процеса на изпълнение на задълженията им.

4. Съдът на Европейските общности е компетентен при решаването на спорове във връзка с компенсацията на щетите, посочени в параграф 3.

5. Личната отговорност на персонала към Агенцията се регламентира от разпоредбите, предвидени в приложимия за тях правилник на длъжностните лица или условията за работа.

Член 35

Езици

1. Управителният съвет взема решение относно езиковия режим за Агенцията. По искане на член на Управителния съвет, това решение се взема с единодушие. Държавите-членки може да се обръщат към Агенцията на език на Общността по техен избор.

2. Преводните услуги, необходими за функционирането на Агенцията, се предоставят от Центъра за преводи към органите на Европейския съюз.

Член 36

Участие на трети страни

1. Агенцията е отворена за участие на европейски страни, които са сключили споразумения с Общността, според които съответните страни са приели и прилагат законодателството на Общността в областта, обхваната от настоящия регламент.

2. Съгласно съответните разпоредби в гореспоменатите споразумения, се правят уговорки, в които се уточняват подробните правила за участие на тези страни в работата на Агенцията, и по-специално характера и степента на такова участие. Тези уговорки включват, между другото, разпоредби за финансовото участие и персонала. Те може да предвиждат представителство, без право на глас, в Управителния съвет.

Член 37

Прозрачност

Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, Съвета и Комисията ⁽¹⁾ се прилага за документите, притежавани от Агенцията.

Управителният съвет приема практически мерки за прилагане на Регламент (ЕО) № 1049/2001 най-късно до 1 октомври 2004 г.

⁽¹⁾ ОВ L 145, 31.5.2001 г. стр. 43.

Решения, взети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001 може да бъдат предмет на жалба до омбудсмана или на иск до Съда на Европейските общности, съответно по членове 195 и 230 от Договора.

ГЛАВА 6

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 38

Бюджет

1. Бюджетни предвиждания за всичките приходи и разходи на Агенцията се изготвят за всяка финансова година, съответстваща на календарната година и се излагат в бюджета на Агенцията. Приходите и разходите са в баланс.

2. Приходите на Агенцията се състоят от:

- финансово участие на Общността;
- евентуално финансово участие на трети страни, участващи в работата на Агенцията, както е предвидено в член 36;
- такси за публикации, обучение и други услуги, предоставени от Агенцията.

3. Разходите на Агенцията включват разходи за персонала, административни, инфраструктурни и експлоатационни разходи.

4. Всяка година, Управителният съвет, въз основа на проект, изготвен от изпълнителния директор, съставя бюджетен баланс на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година. Този бюджетен баланс, който включва шатно разписание, се изпраща от Управителния съвет до Комисията най-късно до 31 март.

5. Бюджетният баланс се изпраща от Комисията до Европейския парламент и Съвета (наричани по-нататък „бюджетен орган“) заедно с предварителния общ проектобюджет на Европейския съюз.

6. Въз основа на бюджетния баланс, Комисията вписва в предварителния общ проектобюджет на Европейския съюз бюджетните предвиждания, които тя смята за необходими за изпълнение на институционалния план и сумата на субсидията, която трябва да се отдели от общия бюджет, която тя представя пред бюджетния орган в съответствие с член 272 от Договора.

7. Бюджетният орган разрешава отпускане на средства за субсидията на Агенцията. Бюджетният орган приема институционалния план на Агенцията.

8. Бюджетът се приема от Управителния съвет. Той става окончателен след окончателното приемане на общия бюджет на Европейския съюз. Ако е необходимо, той се коригира по съответния начин.

9. Управителният съвет уведомява бюджетния орган незабавно за своето намерение да осъществява проект, който може да има значителни финансови последици за финансирането на бюджета и по-специално проекти, свързани със собственост, като например наемането или закупуването на сгради. Той информира Комисията за това намерение. Когато представител на бюджетния орган е обявил намерението си да представи становище по проекта, той изпраща своето становище на Управителния съвет до шест месеца след датата на уведомлението за проекта.

Член 39

Изпълнение и контрол на бюджета

1. Изпълнителният директор изпълнява бюджета на Агенцията.
 2. Най-късно до 1 март след края на всяка финансова година, счетоводителят на Агенцията изпраща предварителен финансов отчет до счетоводителя на Комисията, заедно с отчет за управлението на бюджетните и финансови средства за тази финансова година. Счетоводителят на Комисията консолидира предварителните финансови отчети на институциите и децентрализираните органи в съответствие с член 128 от общия финансов регламент.
 3. Най-късно до 31 март след края на всяка финансова година, счетоводителят на Комисията изпраща предварителните финансови отчети на Агенцията до Сметната палата, заедно с отчет за управлението на бюджетните и финансови средства за тази финансова година. Отчетът за управлението на бюджетните и финансови средства за тази финансова година се изпраща и до Европейския парламент и Съвета.
- Сметната палата проучва тези финансови отчети в съответствие с член 248 от Договора. Тя публикува доклад за дейността на Агенцията всяка година.
4. При получаването на резултатите от наблюденията на Сметната палата върху предварителните финансови отчети на Агенцията, съгласно член 129 от общия финансов регламент, изпълнителният директор съставя окончателните отчети на Агенцията на своя отговорност и ги представя на Управителния съвет за становище.
 5. Управителният съвет изразява становище за окончателните отчети на Агенцията.
 6. Изпълнителният директор, най-късно до 1 юли след края на всяка финансова година, изпраща окончателните отчети до Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата, заедно със становището на Управителния съвет.
 7. Окончателните счетоводни отчети се публикуват.
 8. Изпълнителният директор изпраща на Сметната палата отговор на резултатите от наблюденията най-късно до 30 септември. Той изпраща този отговор и на Управителния съвет.
 9. Изпълнителният директор представя на Европейския парламент, по искане на последния, цялата информация, необходима за гладкото прилагане на процедурата по освобождаване от

задължения за съответната финансова година, в съответствие с член 146, параграф 3 от общия финансов регламент.

10. Европейският парламент, по препоръка от Съвета, действащ чрез квалифицирано мнозинство, преди 30 април на година N + 2 освобождава от задължения изпълнителния директор по отношение на изпълнението на бюджета за година N.

Член 40

Финансов регламент

Финансовите правила, приложими за Агенцията, се приемат от Управителния съвет след консултации с Комисията. Те не могат да се отклоняват от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 ⁽¹⁾, освен ако такова отклонение не е специално необходимо за дейността на Агенцията и Комисията е дала своето предварително съгласие.

Член 41

Борба с измамите

1. За целите на борбата с измамите, корупцията и други незаконни действия, се прилага изцяло Регламент (ЕО) № 1073/1999.
2. Агенцията се присъединява към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. за вътрешните разследвания на Европейската служба за борба с измамите и защита на финансовите интереси (OLAF) и незабавно приема необходимите мерки, приложими към целия персонал на Агенцията.
3. В решенията относно финансирането и прилагането на споразуменията и произтичащите от тях документи се посочва изрично, че Сметната палата и OLAF могат, ако е необходимо, да извършват проверки на място на получателите на финансиране от страна на Агенцията.

ГЛАВА 7

ОБЩИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 42

Начало на дейността на Агенцията

Агенцията започва своята дейност в рамките на 24 месеца от влизане в сила на настоящия регламент.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. за рамковия финансов регламент за органите, посочени в член 185 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета за финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72).

Член 43**Оценка**

Пет години след като Агенцията поеме своите задължения, Комисията прави оценка на прилагането на настоящия регламент, получените резултати от Агенцията и нейните методи на работа. В тази оценка се вземат предвид мненията на представителите на железопътния сектор, на социалните партньори и организациите на клиентите. Резултатите от оценката се правят обществено достояние. При необходимост, Комисията предлага изменения на настоящия регламент.

В този контекст, Комисията, ако е целесъобразно, представя предложение за преразглеждане на разпоредбите на настоящия регламент в светлината на новите насоки на развитие по отношение на регулаторните агенции, в съответствие с процедурата, предвидена в член 251 от Договора. Европейският парламент и Съветът проучват това предложение и по-специално обсъждат въпроса дали съставът на Управителния съвет се нуждае от преразглеждане, в съответствие с общата рамка, която трябва да се приеме за регулаторните агенции.

Член 44

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 29 април 2004 година.

За Европейския парламент

Председател

P. COX

За Съвета

Председател

M. McDOWELL

ИЗЯВЛЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Комисията припомня своето съобщение от декември 2002 г. за структура на европейските регулаторни агенции и своето предложение за Регламент за създаване на Европейска железопътна агенция. Комисията счита, че в съответствие с резолюция на Европейския парламент от 13 януари 2004 г. относно гореспоменатото изявление, Управителен съвет с ограничен състав, с членове, назначени от изпълнителните органи на Общността, би гарантирал по-добро функциониране на Агенцията в един разширен Европейски съюз. В този смисъл, Комисията очаква с нетърпение за получи отговор от Съвета на своето изявление за структура на регулаторните агенции. Комисията потвърждава своето намерение да представи, когато е целесъобразно, предложение за структура на европейските агенции, което ще включва и състава на Управителния съвет.
